

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 73/05-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. marca 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Radky Novej, Česká republika, ktorou namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 67/93, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Radky Novej o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2005 doručená sťažnosť Radky Novej (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov v konaní o určenie otcovstva a výživného pre jej maloletú dcéru K. N. vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10 C 67/93.

Sťažovateľka odôvodňuje svoju sťažnosť tým, že označené konanie trvá už jedenásť rokov a okresný súd do podania sťažnosti ústavnému súdu vo veci meritórne nerozhodol. Sťažovateľka sa obrátila na ústavný súd na základe odporúčania Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý ju upozornil, že sa jej podaním, ktoré mu bolo doručené 5. apríla 2004, môže zaoberať iba ak preukáže, že vyčerpala všetky dostupné prostriedky nápravy, ktoré má v okolnostiach prípadu k dispozícii.

Odvolávajúc sa na svoju sociálnu situáciu sťažovateľka požiadala ústavný súd, aby jej bol v konaní o jej sťažnosti ustanovený právny zástupca z radov advokátov.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky z vyžiadaného súvisiaceho spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 67/93 zistil, že napadnuté konanie vo veci maloletej dcéry sťažovateľky bolo právoplatne skončené 28. februára 2005, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok okresného súdu sp. zn. 10 C 67/93 z 19. januára 2005. Označeným

rozsudkom bol odporca určený za otca maloletej dcéry sťažovateľky, ktorá bola zároveň zverená do jej výchovy a súčasne bolo rozhodnuté aj o povinnosti otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa. Predmetný rozsudok nebol napadnutý v zákonnej lehote odvolaním.

Vyhlásením rozsudku vo veci samej (19. januára 2005) a jeho doručením okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľky. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti (25. januára 2005) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom (IV. ÚS 214/03, II. ÚS 1/05). Formálna právoplatnosť rozhodnutia okresného súdu síce nastala až tri dni po tom, čo bola ústavnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľky, ale k odstráneniu stavu právnej neistoty došlo už 19. januára 2005, keď okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom, ktorý nebol v zákonnej lehote napadnutý odvolaním podaným niektorým z do úvahy prichádzajúcich oprávnených subjektov (sťažovateľkou, odporcom ani opatrovníkom maloletej), teda pred doručením sťažnosti ústavnému súdu (m. m. II. ÚS 31/03, IV. ÚS 104/03).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (IV. ÚS 104/03).

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená. Z tohto dôvodu ju ústavný súd odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2005